

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
3 управління (з дислокацією у м. Сєвєродонецьк Луганської області)

Слідчий відділ

вул. Пивоварова, 6, м. Сєвєродонецьк, Луганська область, 93400, тел. факс (06452) 4-42-81
www.ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ

про зміну раніше повідомленої підозри та нову підозру

м. Дніпро

«06» вересня 2023 року

Слідчий 2 відділення слідчого відділу 3 управління (з дислокацією у м. Сєвєродонецьк Луганської області) ГУ СБ України в Донецькій та Луганській областях капітан юстиції Донченко Владислав Володимирович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 42022130000000109 від 02.05.2022 та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення про нову підозру особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276-278, 279 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Юсупову Олхазуру Лечиевичу, 04.05.1974 року народження, громадянину Російської Федерації, уродженцю с. Герзель Гудермеського району ЧІАССР, військовослужбовцю спеціального загону швидкого реагування «Ахмат» у складі військ національної гвардії Росії (Росгвардії), зареєстрованому за адресою: с. Герзель-аул Гудермеський район, Чеченська Республіка, Російська Федерація, –

про те, що він підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням та іншому порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні злочину, передбаченого **ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України**, за таких обставин:

Із 19.02.2014 представниками Російської Федерації (далі — РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі — ЗС РФ), яке керівники РФ назвали переміщенням військових підрозділів у межах звичайної ротачії сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів

військової та цивільної інфраструктури України, забезпечили військову окупацію території АРК і м. Севастополя. 18.03.2013 РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно з цим протягом березня та на початку квітня 2014 року під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих РФ, взяли під контроль будівлі, у яких були розташовані органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07.04.2014 в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі — «ДНР»), а 27.04.2014 в м. Луганську — терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі — «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які досі функціонують.

Внаслідок військових дій у період із травня по серпень 2014 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації РФ окремих територій України є 19.02.2014. АРК та м. Севастополь є тимчасово окупованими РФ з 20.02.2014. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими РФ (зокрема окупаційною адміністрацією РФ) починаючи з 07.04.2014, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24.02.2022, президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції. Після цього близько четвертої години ранку того ж дня ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) тощо).

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, Конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи

будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм МГП).

Одразу після оголошення 24.02.2022 Президентом РФ про початок «спеціальної військової операції», російські війська перетнули російсько-український кордон та пішли у наступ на території Луганської області. Близько 05 години того ж дня на околицях м. Сватове почалися бої з військовослужбовцями ЗС РФ.

Починаючи з 25.02.2022 розпочалися обстріли військовослужбовцями ЗС РФ та учасниками незаконних збройних формувань так званої «народної міліції ЛНР» цивільних об'єктів та цивільного населення на території Луганської області.

У подальшому значна кількість військовослужбовців ЗС РФ та так званої «народної міліції ЛНР» у складі визначених підрозділів ЗС РФ пересувалися територією Луганської області як в напрямку адміністративних кордонів Донецької та Харківської областей, так і в зворотному – у бік російсько-українського кордону.

Одночасно з веденням бойових дій на території Луганської області, здійсненням обстрілів населених пунктів, у тому числі з ракетно-артилерійського озброєння та із застосуванням авіації, військовослужбовці ЗС РФ з метою забезпечення можливості безперешкодного пересування територією Луганської області здійснювали блокування чи тимчасове захоплення ряду населених пунктів, облаштування на автомобільних шляхах області блокпостів для здійснення заходів щодо контролю доступу осіб на обумовлену ділянку території та ймовірну оборону від наступу військовослужбовців Збройних Сил України.

Зокрема, 03.03.2022 у с. Макіївка Сватівського району Луганської області військовослужбовці ЗС РФ та так званої «народної міліції ЛНР» провели зачистку населеного пункту, захопили будівлю Макіївської гімназії за адресою: вул. Шкільна, буд. 1, де розташували штаб та зібрали військову техніку. Також військовослужбовці ЗС РФ облаштували біля місця своєї тимчасової дислокації блокпост, який розташували біля будівлі Макіївської гімназії по вул. Шкільна села Макіївка Сватівського району Луганської області України (орієнтовні GPS-координати: 49.22557, 37.99231).

07.10.2022 військовослужбовці ЗС РФ та так званої «народної міліції ЛНР» відступили з території села Макіївка Сватівського району Луганської області, понісши втрати.

Таким чином, з 03.03.2022 по 07.10.2022 територія с. Макіївка Сватівського району Луганської області разом із місцевим цивільним

населенням, була підконтрольною військовослужбовцям ЗС РФ та так званої «народної міліції ЛНР».

Крім того, на початку квітня 2022 року до населеного пункту Макіївка Сватівського району Луганської області зайшли військовослужбовці спеціального загону швидкого реагування «Ахмат» – спецпідрозділу у складі військ національної гвардії Росії (Росгвардії) (далі – СЗШР «Ахмат»), які розташувались у будівлі Макіївської гімназії за адресою: вул. Шкільна, буд. 1, с. Макіївка, Сватівський район Луганської області, Україна.

12.04.2022, близько 09 години, більш точний час під час досудового розслідування не встановлено, військовослужбовець СЗШР «Ахмат» у складі ЗС РФ Юсупов О.Л., перебуваючи на території с. Макіївка Сватівського району Луганської області, яке на той час перебувало під контролем супротивної сторони, тобто військовослужбовців ЗС РФ, беручи участь у бойових діях, зокрема здійсненні заходів щодо контролю доступу осіб на обумовлену ділянку території Сватівського району Луганської області та ймовірну оборону від наступу військовослужбовців ЗС України, усвідомлюючи обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, у порушення ст. 33 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12.08.1949 про захист жертв війни» від 03.07.1954 та в подальшому підтвердженої зобов'язаннями за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України, згідно зі ст. 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991, а також яка, відповідно до вимог ч.ч. 1-3 ст. 6 та ч.ч. 1, 2 ст. 2 зазначеної Конвенції, застосовується з самого початку будь-якого конфлікту або окупації та до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни та до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив, у якій, серед іншого, прямо забороняється пограбування осіб, які перебувають під її захистом, діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, керуючись мотивами та метою незаконного збагачення за рахунок майна інших осіб, діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту, за попередньою змовою групою осіб разом з іншими сьома нестановленими військовослужбовцями СЗШР «Ахмат», які виконували його команди, увірвався до оселі громадянки України Глобчастої Галини Леонідівни, 13.10.1964 року народження, та громадянина України Глобчастого Миколи Ярославовича, 15.06.1965 року народження, а саме у будинок № 32 по вулиці Шкільна в селі Макіївка Сватівського району Луганської області, які відповідно до ч. 1 ст. 4 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, є особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, як такі, що в будь-який момент та за будь-яких обставин опинилися, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави,

громадянином якої вони не є, з метою проведення так званої «зачистки» та почали проведення «обшуку» у вищевказаній оселі.

Перед початком «обшуку» невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат», діючи спільно з Юсуповим О.Л., перебуваючи поряд з Глобчастим М.Я. у військовій формі ЗС РФ, відкрито демонструючи наявну при них автоматичну вогнепальну зброю, погрожуючи тим самим її застосуванням у випадку невиконання їх злочинних наказів, віддали наказ Глобчастому М.Я. залишатись на підвір'ї та не заважати.

В ході «обшуку» Юсупов О.Л. та інші військовослужбовці СЗШР «Ахмат», будучи у військовій формі ЗС РФ, відкрито демонструючи наявну при них автоматичну вогнепальну зброю, погрожуючи тим самим її застосуванням у випадку перешкоджання їх злочинній діяльності не виправдано воєнною необхідністю незаконно заволоділи належними Глобчастій Г.Л. мобільними телефонами: телефон марки Samsung Galaxy A72 256 Гб Black, артикул SM-A725FZKHSEK, вартістю **14199,24** гривень; телефон марки Xiaomi Redmi 6 3/32 Gb Gray Global Rom, код: XR6332G, вартістю **581,33** гривень. Також заволоділи побутовим приладдям: електричним чайником марки Grunhelm EKS-7518 «метал», вартістю **303,46** гривень, та оргтехнікою: клавіатурою Logitech K120 USB UKR OEM (920-002643), вартістю **281,18** гривень, а також оптичним маніпулятором «Миша» Logitech B100 Optical Mouse Black (910-003357), комп'ютером Dell Optiplex 790 SFF (Intel Core i3-2100, 16 Гб ОЗУ, 500 HDD, Windows 10, монітором 19" LG Flatron W1943SS (TN / 1366x768 / (16:9) / VGA), електричним чайником VITEC BT-3110, з підвічуванням, 1.8 л, Black. Також заволоділи грошовими коштами родини Глобчастих в кількості **15000** гривень, **1000** Євро, **100** доларів США та транспортним засобом марки Citroen C-Crosser чорного кольору з д.н.з. AM7590EX, ідентифікаційний номер ТЗ VF7VV4HK8BZ901741, вартістю **339650** гривень. Після заволодіння майном, транспортним засобом та грошовими коштами невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат», діючи спільно з Юсуповим О.Л. розпорядились ним на власний розсуд.

Крім того, в ході проведення вищевказаного обшуку, Юсупов О.Л., діючи спільно з іншими невістановленими військовослужбовцями СЗШР «Ахмат», оглянувши комп'ютер Глобчастої Г.Л., в якому виявили проукраїнські світлини та патріотичні українські картинки, схопив її за кофту рукою та наніс 3 (три) удари рукою по голові в область щоки та лобу, завдавши гострого фізичного болю, внаслідок чого в неї виникла гематома. В цей час двоє невістановлених військовослужбовців СЗШР «Ахмат» під загрозою застосування автоматичної вогнепальної зброї завели Глобчастого М.Я. до будинку та проводили обшук в іншій спальній кімнаті.

Після огляду комп'ютера Юсупов О.Л. висловився нецензурною лайкою щодо Глобчастої Г.Л., звинуватив її у диверсійній діяльності та співпраці зі Службою безпеки України, а також усвідомлюючи, що Глобчаста Г.Л. та Глобчастий М.Я. відповідно до ч. 1 ст. 4 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, є особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, як такі, що в будь-який момент та за будь-яких обставин опинилися, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або

окупаційної держави, громадянами якої вони не є, маючи умисел на незаконне позбавлення волі, за відсутності підстав, передбачених ст. ст. 41, 42, 68, 78 Конвенції, віддав наказ присутнім в будинку невістановленим військовослужбовцям СЗШР «Ахмат» доставити їх до штабу.

На виконання наказу Юсупова О.Л. невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат» зав'язали Глобчастій Г.Л. очі її кофтою, та утримуючи її руки позаду і нахиливши головою вниз до землі, шляхом фізичного примусу проти волі останньої, вивели на вулицю. Після цього посадили до салону автомобіля марки Citroen C-Crosser чорного кольору з д.н.з. АМ7590ЕХ та повезли у невідомому напрямку.

Інші невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат» виконуючи наказ Юсупова О.Л. замотали голову та очі Глобчастого М.Я. покривалом, та утримуючи його з двох боків за руки і нахиливши головою вниз до землі, шляхом фізичного примусу проти волі останнього, вивели на вулицю. Після цього посадили до автомобіля невістановленої марки, на якому відвезли до Макіївської гімназії.

Того ж дня, близько 10 години, більш точний час під час досудового розслідування не встановлено, Глобчасту Г.Л. та Глобчастого М.Я. привезли до Макіївської гімназії за адресою: вул. Шкільна, буд. 1, с. Макіївка Сватівського району Луганської області, де розташовувався штаб військовослужбовців ЗС РФ.

В будівлі Макіївської гімназії невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат» завели Глобчасту Г.Л. до спортивного залу, де поклали на підлогу обличчям у низ та наказали розвести вздовж тулубу руки та ноги тримати на ширині плеч й залишили під охороною декількох невістановлених військовослужбовців ЗС РФ. Глобчастого М.Я. також завели до спортивного залу, поклали на підлогу обличчям у низ та наказали тримати руки за головою та ноги тримати на ширині плеч, де залишили під охороною.

Через деякий час за наказом Юсупова О.Л. невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат» завели Глобчасту Г.Л. до кабінету директора, розташованого на першому поверсі гімназії, грубо порушуючи закони та звичаї війни, Юсупов О.Л. разом з іншими невістановленими військовослужбовцями ЗС РФ упродовж невістановленого проміжку часу завдавали Глобчастій Г.Л. множинні та хаотичні удари металопластиковою трубою по рукам, ногам та спині, вимагаючи при цьому надати інформацію про місцезнаходження прикордонників, мешканців с. Макіївка, які брали участь в АТО/ООС, а також місцезнаходження українських прапорів, які остання забрала з приміщення гімназії та заховала. Далі до рук Глобчастої Г.Л. під'єднали електроди та здійснили не менше 5 ударів електричним струмом. При цьому Юсупов О.Л. був присутній під час катування потерпілої та керував незаконними діями інших невістановлених військовослужбовців СЗШР «Ахмат».

Далі за наказом Юсупова О.Л. невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат» поставили Глобчасту Г.Л. на коліна перед столом, за яким сидів Юсупов О.Л., та останнім проведений допит. В ході допиту Юсупов О.Л. продовжив звинувачувати Глобчасту Г.Л. у диверсійній діяльності через

знайдене у месенджері телефону одного з мешканців села пересланого повідомлення від Служби безпеки України.

Після цього невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат», діючи за наказом Юсупова О.Л., завели до кабінету директора в приміщенні Макіївської гімназії Глобчастого М.Я., якому в присутності Глобчастой Г.Л. вказали, що його дружина є диверсанткою, а тому її буде розстріляно. Водночас Юсупов О.Л., маючи на меті завдання невинуватих конкретною ситуацією душевних та психічних страждань, наказав Глобчастому М.Я. та Глобчастій Г.Л. попрощатися перед стратою останньої. У подальшому невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат» одягнули на голову Глобчастого М.Я. мішок, який зав'язали покривалом та вивівши з приміщення гімназії відвезли до місця проживання останнього, де відпустили.

Далі за наказом Юсупова О.Л. у його присутності та під його керівництвом, невістановлені військовослужбовці СЗШР «Ахмат», впродовж невістановленого проміжку часу, завдавали Глобчастій Г.Л. множинні та хаотичні удари електричним струмом та металопластиковою трубою по спині, вимагаючи при цьому надати інформацію про місцезнаходження прикордонників та мешканців с. Макіївка, які брали участь в АТО/ООС.

Через декілька годин Глобчасту Г.Л. вивели з кабінету директора гімназії до актовій зали, де прикували кайданками до батареї.

Близько 20 години 00 хвилин 12.04.2022 Юсупов О.Л. наказав потерпілій, під загрозою фізичної розправи і вбивства, у строк до 14 квітня 2022 року зібрати в мешканців селища інформацію про патріотично налаштованих жителів Красноріченської територіальної громади Сватівського району та їх можливу співпрацю зі ЗСУ, яку надати йому. Далі відпустив Глобчасту Г.Л. додому.

В результаті вказаних дій Глобчастій Г.Л. завдано тілесні ушкодження у вигляді дев'яти пігментованих плям – слідів від крововиливів («гематом») у м'яких тканинах обох поперекових та крижовій ділянках спини і чотири депігментовані плями – сліди від саден у хребтовій ділянці спини, які виникли внаслідок травматичної дії тупого предмета (предметів) з обмеженою поверхнею та відносяться до легких тілесних ушкоджень.

За викладених вище обставин, Юсупов О.Л. обґрунтовано підозрюється в жорстокому поводженні з цивільним населенням та іншому порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Слідчий 2 відділення СВ 3 управління
капітан юстиції

Владислав ДОНЧЕНКО

ПОГОДЖЕНО
Начальник управління
Луганської обласної прокуратури

Сергій БАВИКІН

Підозрюваному _____ у відповідності до вимог ст. ст. 20, 276, 277 КПК України повідомлено та роз'яснено права підозрюваного, передбачені наступними нормами чинного законодавства України.

**Кримінальний процесуальний кодекс України
від 13.04.2012 (витяг)**

Стаття 42 Підозрюваний

1. Підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276–279 Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України), повідомлено про підозру, або особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

3. Підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК України та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – негайно повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 КПК України;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з дотриманням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала):

- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;
- 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

5. Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені КПК України.

6. Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

7. Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу апробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

8. Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Стаття 285. Загальні положення кримінального провадження під час звільнення особи від кримінальної відповідальності

1. Особа звільняється від кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом України про кримінальну відповідальність.

2. Особі, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення та щодо якої передбачена можливість звільнення від кримінальної відповідальності у разі здійснення передбачених законом України про кримінальну відповідальність дій, роз'яснюється право на таке звільнення.

3. Підозрюваному, обвинуваченому, який може бути звільнений від кримінальної відповідальності, повинно бути роз'яснено суть підозри чи обвинувачення, підставу звільнення від кримінальної відповідальності і право заперечувати проти закриття кримінального провадження з цієї підстави. У разі якщо підозрюваний чи обвинувачений, щодо якого передбачене звільнення від кримінальної відповідальності, заперечує проти цього, досудове розслідування та судове провадження проводяться в повному обсязі в загальному порядку.

Стаття 468. Угоди в кримінальному провадженні

1. У кримінальному провадженні можуть бути укладені такі види угод:

- 1) угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим;

2) угода між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості.

Стаття 469. Ініціювання та укладення угоди

1. Угода про примирення може бути укладена за ініціативою потерпілого, підозрюваного або обвинуваченого. Домовленості стосовно угоди про примирення можуть проводитися самостійно потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим, захисником і представником або за допомогою іншої особи, погодженої сторонами кримінального провадження (крім слідчого, прокурора або судді).

Угода про примирення у кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством, може бути укладена лише за ініціативою потерпілого, його представника або законного представника.

Якщо дії чи інтереси законного представника суперечать інтересам особи, яку він представляє, за рішенням прокурора, слідчого судді, суду такий законний представник замінюється іншим із числа осіб, визначених статтею 44 цього Кодексу.

2. Угода про визнання винуватості може бути укладена за ініціативою прокурора або підозрюваного чи обвинуваченого.

3. Угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена у провадженні щодо кримінальних проступків, нетяжких злочинів та у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. Укладення угоди про примирення у кримінальному провадженні щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким здійснюється провадження щодо юридичної особи, не допускається.

4. Угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена у провадженні щодо:

1) кримінальних проступків, нетяжких злочинів, тяжких злочинів;

2) особливо тяжких злочинів, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро України за умови викриття підозрюваним чи обвинуваченим іншої особи у вчиненні злочину, віднесеного до підслідності Національного антикорупційного бюро України, якщо інформація щодо вчинення такою особою злочину буде підтверджена доказами;

3) особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами.

Угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена щодо кримінальних проступків, злочинів, внаслідок яких шкода завдана лише державним чи суспільним інтересам. Укладення угоди про визнання винуватості у кримінальному провадженні щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким здійснюється провадження щодо юридичної особи, а також у кримінальному провадженні щодо кримінальних правопорушень, внаслідок яких шкода завдана державним чи суспільним інтересам або правам та інтересам окремих осіб, у яких беруть участь потерпілий або потерпілі, не допускається, крім випадків надання всіма потерпілими письмової згоди прокурору на укладення ними угоди.

5. Укладення угоди про примирення або про визнання винуватості може ініціюватися в будь-який момент після повідомлення особі про підозру до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку.

6. У разі недосягнення згоди щодо укладення угоди факт її ініціювання і твердження, що були зроблені з метою її досягнення, не можуть розглядатися як відмова від обвинувачення або як визнання своєї винуватості.

7. Слідчий, прокурор зобов'язані проінформувати підозрюваного та потерпілого про їхнє право на примирення, роз'яснити механізм його реалізації та не чинити перешкод в укладенні угоди про примирення.

8. У разі якщо кримінальне провадження здійснюється щодо кількох осіб, які підозрюються чи обвинувачуються у вчиненні одного або кількох кримінальних правопорушень, і згода щодо укладення угоди досягнута не з усіма підозрюваними чи обвинуваченими, угода може бути укладена з одним (кількома) з підозрюваних чи обвинувачених. Кримінальне провадження щодо особи (осіб), з якими досягнуто згоди, підлягає виділенню в окреме провадження.

У разі якщо в кримінальному провадженні беруть участь кілька потерпілих від одного кримінального правопорушення, угода може бути укладена та затверджена лише з усіма потерпілими.

У разі якщо в кримінальному провадженні беруть участь кілька потерпілих від різних кримінальних правопорушень, і згода щодо укладення угоди досягнута не з усіма потерпілими, угода може бути укладена з одним (кількома) з потерпілих. Кримінальне провадження щодо особи (осіб), яка досягла згоди, підлягає виділенню в окреме провадження.

Стаття 472. Зміст угоди про визнання винуватості

1. В угоді про визнання винуватості зазначаються її сторони, формулювання підозри чи обвинувачення та його правова кваліфікація з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, істотні для відповідного кримінального провадження обставини, беззастережне визнання підозрюваним чи обвинуваченим своєї винуватості у вчиненні кримінального правопорушення, обов'язки підозрюваного чи обвинуваченого щодо співпраці у викритті кримінального правопорушення, вчиненого іншою особою (якщо відповідні домовленості мали місце), умови часткового звільнення підозрюваного, обвинуваченого від цивільної відповідальності у вигляді відшкодування державі збитків внаслідок вчинення ним кримінального правопорушення, узгоджене покарання та згода підозрюваного, обвинуваченого на його призначення або на призначення покарання та звільнення від його відбування з випробуванням, умови застосування спеціальної конфіскації, наслідки укладення та затвердження угоди, передбачені статтею 473 цього Кодексу, наслідки невиконання угоди.

2. В угоді зазначається дата її укладення та вона скріплюється підписами сторін.

Стаття 473. Наслідки укладення та затвердження угоди

1. Наслідком укладення та затвердження угоди про примирення є:

1) для підозрюваного чи обвинуваченого – обмеження права оскарження вироку згідно з положеннями статей 394 і 424 цього Кодексу та відмова від здійснення прав, передбачених пунктом 1 частини четвертої статті 474 цього Кодексу;

2) для потерпілого – обмеження права оскарження вироку згідно з положеннями статей 394 і 424 цього Кодексу та позбавлення права вимагати в подальшому притягнення особи до кримінальної відповідальності за відповідне кримінальне правопорушення і змінювати розмір вимог про відшкодування шкоди.

2. Наслідком укладення та затвердження угоди про визнання винуватості для прокурора, підозрюваного чи обвинуваченого є обмеження їх права оскарження вироку згідно з положеннями статей 394 та 424 цього Кодексу, а для підозрюваного чи обвинуваченого – також його відмова від здійснення прав, передбачених абзацами першим та четвертим пункту 1 частини четвертої статті 474 цього Кодексу.

Згідно з ч. 1 ст. 127 КПК України підозрюваний, а також за його згодою будь-яка інша фізична чи юридична особа має право на будь-якій стадії кримінального провадження відшкодувати шкоду, завдану потерпілому, територіальній громаді, державі внаслідок кримінального правопорушення.

На всіх стадіях кримінального провадження потерпілий має право примиритися з підозрюваним і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження (ч. 4 ст. 56 КПК України).

Конституція України від 28.06.1996 (витяг)

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідям.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід. Обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Закон України «Про попереднє ув'язнення» від 30.06.1993 № 3352-ХІІ (витяг)

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника:

- знайомитися з правилами тримання під вартою;

- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

- одержувати передачі або посилки та грошові перекази і передачі:

- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінального провадження:

- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

- на душпастирську опіку, що здійснюється священнослужителями (капеланами);

- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

- звертатись із скаргами, заявами та листами до Європейського суду з прав людини, а також інших відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, до уповноважених осіб таких міжнародних організацій, державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 35 років) мають право на отримання психолого-педагогічної допомоги від спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді тримання під варту у зв'язку з іншим кримінальним провадженням або в разі прийняття рішення про тимчасову видачу іншій державі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Кримінально-виконавчим кодексом України для рівня безпеки виправної колонії, призначеної їм центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, Міністерством оборони України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особа, взята під варту, зобов'язана:

- додержувати порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

- дотримувати санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою: не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

- бережливо ставитися до інвентаря, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363 «Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою» (витяг)

Стаття 10, пункт 2) суб'єкти подання інформації, органи (установи), де перебувають затримані особи:

- інформують під час затримання кожен особу про право та можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», вручають пам'ятку для затриманих осіб, в якій зазначається єдиний телефонний номер системи надання безоплатної правової допомоги (0-800-213103) (контактний центр системи надання безоплатної правової допомоги);

Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 №3460-VI (витяг)

Стаття 13 «Поняття безоплатної вторинної правової допомоги»

1. Безоплатна вторинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя.

2. Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг: 1) захист; 2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; 3) складення документів процесуального характеру.

Стаття 14 «Суб'єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу»

Право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно з цим Законом та іншими законами України мають такі категорії осіб:

5) особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

6) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

7) особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, а також особи, засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі, - на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону.

Права і обов'язки підозрюваного мені роз'яснені та зрозумілі.

Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав:

« ___ » _____ 2022 р. « ___ » год. « ___ » хв.

Підозрюваний _____

(підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Пам'ятку вручив:

**Слідчий 2 відділення слідчого відділу 3 управління
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
капітан юстиції**

Владислав ДОНЧЕНКО